QORTI CIVILI PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tnejn, 28 ta' Novembru, 2016

Numru 4

Rikors Guramentat Nru. 576/2015

Norman Zammit u Philip Zammit

vs

Joseph Vella f'ismu proprio u ghan-nom ta' Fortudol Limited

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-atturi tat-12 ta' Gunju, 2015 li jghid hekk:

Illi fid-29 ta' Jannar 2011 l-atturi iffirmaw mal-konvenut l-iskrittura hawn annessa bhala Dok. A.

Illi tali skrittura saret sabiex tithallas somma flus u bis-sahha ta' hekk jigi rexiss kuntratt ta' bejgh li l-konvenut f'ismu proprio u ghan-nom ta' Fortudol kien ghamel mal-atturi ghall-bejgh ta' socjeta (sic.). Dal-kuntratt igib id-data tal-15 ta' Settembru u huwa hawn anness bhala Dok. B u C.

Illi dan huwa kkonfermat mill-konvenut bil-gurament tieghu meta jghid f'paragrafu 3 tar-rikors guramentat tieghu fl-ismijiet inversi u li jgib in-numri 150/11MCH:
"Illi konsegwentement il-kontendenti kienu ffirmaw skrittura ohra datata 29 ta' Jannar 2011 fejn qablu li jirrexindu l-bejgh de quo u fl-istess skrittura l-konvenuti ikkostitwew ruhhom veri, certi u likwidi debituri tal-atturi flimkien fis-somma ta' mija u hamsin elf ewro (€150, 000)"

Illi b'hekk huwa car u manifest illi l-iskrittura tad-29 ta' Jannar 2011 tezisti biss per konsegwenza u unikament minhabba l-iskrittura precedenti ta' bejgh datata 15 ta' Settembru 2010, u ma ghandha ebda rilevanza legali jekk ma titqiesx fil-kuntest tal-iskrittura iffirmata fil-15 ta' Settembru 2010.

Illi recentement u cioe lejliet is-seduta tal-25 ta' Novembru 2014 l-avukat tal-esponenti skopra waqt ricerka li kien qed jaghmel fuq l-internet in konnessjoni ma' preparazzjoni ghal kontroezami tal-attur, f'kawza konnessa, li l-istess attur kellu freezing order mahruga kontrih mill-Qorti tal-Magistrati.

Illi kif jirrizulta mill-annessa dokumentazzjoni u mill-estratt tal-Gazzetta tal-Gvern, dan il-freezing order inhareg fis-16 ta' Gunju 2010 u baqa' fis-sehh sas-27 ta' Mejju 2013 (vide Dok. KB1 sa KB4).

Illi dan ifisser illi meta gew iffirmati l-iskritturi indikati bhala Doks. A, B u C, hawn annessi, u cioe dawk datati 29 ta' Jannar 2011 u 15 ta' Settembru 2010, il-konvenut proprio et nomine kellu freezing order vigenti kontra tieghu u kien fl-impossibilita legali li jaghmel il-kuntratti hawn fuq imsemmija - ghax ab initio qatt ma seta' jbiegh xejn.

Illi dan ifisser illi l-kawza ta' dawn il-kuntratti kienet kawza illecita ai termini tal-artikolu 987 et seq. tal-Kap. 16, ghax kien hemm fis-sehh impediment legali li kien jipprojbixxi lill-attur milli jbiegh il-proprjeta tieghu.

Illi l-attur qatt ma kien informa lill-konvenuti esponenti dwar dan, u kwindi bla pregudizzju ghas-suespost, u indipendentement mill-istess, il-kunsens tal-konvenuti gie karpit b'qerq materjali da parti tal-attur ai termini tal-artikolu 981 tal-Kap. 16.

Illi kieku l-atturi kienu jafu bil-freezing order, zgur li ma kienux ser jidhlu f'ebda kuntratt mal-attur proprio et nomine, u b'hekk il-konvenut pro et nomine dahaq bihom meta hbielhom fatt daqstant materjali.

Illi in vista tas-suespost il-kuntratti li gew iffirmati bejn il-partijiet fil-perjodu meta kien hemm fis-sehh il-freezing order ghandhom jigu rexissi.

Ghaldaqstant in vista tal-premess, jghid il-konvenut proprio et nomine ghaliex ghar-ragunijiet esposti din l-Onorabbli Qorti ma ghandhiex:

1. Tiddikajra illi l-iskritturi datati 15 ta' Settembru 2010 u 29 ta' Jannar 2011, iffirmati bejn il-partijiet u hawn annessi bhala Doks. B, C u A, kellhom kawza illecita.

2. Indipendentement rnill-ewwel talba, tiddikkjara illi l-kunsens tal-atturi fuq l-iskritturi datati 15 ta' Settembru 2010 u 29 ta' Jannar 2011, iffirmati bejn il-partijiet u hawn annessi bhala Doks. B, C u A, kien ivvizzjat ghax kien karpit b'qerq.

3. Tiddikkjara nulli u bla effett l-iskritturi datati 15 ta' Settembru 2010 u 29 ta' Jannar 2011, iffirmati bejn il-partijiet u hawn annessi bhala Doks. B, C u A.

Bl-ispejjez kontra il-konvenut proprio et nomine li jibqa' ngunt ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti li tghid hekk:

1. Illi prelirninarjament, l-irritwalita tar-rikors guramentat ghaliex l-azzjoni attrici, hekk kif jirrizulta kjarament mid-dicitura tal-istess talbiet huma zewg azzjonijiet f'kawza wahda u dan kontra l-principju tal-electa una via non dato recursus ad alteram.

2. Illi preliminarjament ukoll t-talbiet attrici huma preskritti a tenur tal-artikolu 1222 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

3. Illi minghajr pregudizzju u fil-mertu, it-talbiet attrici huma nfondanti fil-fatt u fid-dritt stante li l-freezing order ma kinitx tapplika fuq beni jew assi tas-socjeta Fortudol Limited u ghalhekk la kien hemm qerq u wisq anqas xi forma ta' kawza illecita (Dok. A).

4. Illi fil-mertu wkoll certament il-fatti hekk kif esposti fir-rikors promotur ma jikkonfigurawx taht id-definizzjoni ta' kawza illecita.

5. Illi fil-mertu wkoll jinghad li ma kien hemm l-ebda qerq da parti tal-intimati, u certament dan il-qerq irid jigi ppruvat skond il-ligi u l-gurisprudenza nostrana

6. IlIi din il-kawza hija fil-verita abbuz tal-procedura sabiex jergghu l-atturi jittentaw iwaqqfu proceduri fl-ismijiet inversi (citaz. Nru 150/11MCH; Diff: 30/6) wara Ii fallew permezza ta' proceduri ohra fl-ismijiet Norman Zammit vs Joseph Vella (Citaz. Nru. 1009/11) (Dok. B) liema kawza ma gietx appellata u hija illum res judicata.

7. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti u d-digriet tal-Qorti tat-8 ta’ Novembru 2016 li bih il-kawza giet differita ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

L-atturi qed jitolbu in linea principali illi l-iskrittura datata 15 ta’ Settembru 2010 u 29 ta’ Jannar 2011 iffirmata bejn il-partijiet kellhom kawza illecita.

Din il-kawza kienet miexja mal-kawza 150/2011MCH fl-ismijiet Joseph Vella et vs Norman Zammit et u kienet qed tistenna l-ezitu ta’ dik il-kawza fejn f’dik il-kawza l-konvenuti odjerni talbu l-hlas lura ta’ debitu minghand l-atturi odjerni. Il-kawza 150/2011 giet deciza fil-15 ta’ Gunju 2016 u minnha ma sarx appell. Ghal aktar kjarezza qed jigi riportat il-partijiet saljenti minn dik is-sentenza:

> “Tajjeb li qabel xejn jigi precizat f’hiex kienu jikkonsistu z-zewg skritturi. Fl-ewwel wahda tal-15 ta’ Settembru 2010 (fol. 4 tal-process) Joseph Vella itrasferixxa lil Philip Zammit, is-socjeta Fortudol Limited bl-avvjament u stock bi prezz stabbilit u b’kondizzjonijiet ta’ hlas kif imsemmija fl-istess skrittura.

Tali ftehim gie estiz fl-4 ta' Jannar 2011. Il-proceduri formali ta' trasferiment mal-istituzzjonijiet koncernati kellu jsir wara l-hlas kollu pattwit.

Fid-29 ta' Jannar 2011, dehru l-atturi u l-konvenuti Norman u Philip Vella fejn ghamlu referenza ghal ftehim tal-15 ta' Settembru 2010 kif imgedded fl-4 ta' Jannar 2011 u ddikjaraw li peress li l-komparenti Zammit baqghu inadempjenti fuq il-ftehim tal-15 ta' Settembru 2010, dan il-ftehim kien qed jigi rexiss. Fl-istess waqt ikkostitwew ruhhom debituri ta' Joseph Vella f'isem Fortudol Limited fl-ammont ta' €150,000. Tali skrittura kellha kondizzjoni rizoluttiva jekk il-komparenti Zammit ihallsu €206,000 sal-1 ta' Frar 2011. Hi l-fehma tal-Qorti illi l-intendiment kien car fis-sens illi jekk isir tali pagament, tibqa' in vigore l-ewwel skrittura. Fin-nuqqas tibqa fis-sehh it-tieni skrittura. Mill-atti ma jirrizultax illi l-komparenti Zammit hallsu xi parti mill-€206,000 u ghalhekk baqghet fis-sehh it-tieni skrittura, u hi din l-iskrittura l-mertu proprju tal-kawza fl-ewwel talba attrici.

Eccezzjoni ulterjuri li meta gew iffirmati l-iskritturi mertu tal-kawza odjerna kien hemm freezing order u ghalhekk il-kuntratti huma nulli

Din l-eccezzjoni fiha mertu ta' stharrig. Jirrizulta a fol. 109 tal-process illi fil-21 ta' Gunju 2010 il-Qorti tal-Magristrati bhala Qorti Istruttorja fil-kumpilazzjoni 811/2009 ordnat 'is-sekwestru f'idejn terzi persuni b'mod generali, il-flejjes u l-proprjeta mobbli kollha li jkunu dovuti lil jew jkunu jmissu lil Giuseppe Vella jew li jkunu proprjeta tieghu u pprojbiet lill-isemmi Giuseepe Vella milli jitrasferixxi jew xorta ohra jiddisponi minn xi proprjeta mobbli jew immobbli ai termini tal-artikolu 5 tal-Att kontra l-Money Laundering, Kap. 373 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-artikolu 23A(2) tal-Kodici Kriminali, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta'. B'digriet tal-14 ta' Lulju 2011 (Dok JV1) fol. 131 l-istess Qorti kkjarifikat id-digriet tal-21 ta' Gunju 2010 u qalet hekk 'Il-Qorti, tirrileva u l-partijiet jaqblu li l-assi li huma sekwestrati fil-kors ta' dawn il-proceduri huma dawk ta' Giuseppe Vella personali biss. L-assi tas-socjetajiet kummercjali li huwa jew jirraprezenta jew ghandu xi sehem fihom ma gewx sekwestrati fil-kors ta' dawn il-proceduri'.

Il-Qorti hi tal-fehma illi freezing order ghandha l-iskop car li l-assi hekk kolpiti ma jintmessux mill-persuna li kontriha ikun sar l-ordni biex jigu preservati sa tmiem il-proceduri gudizjarji jew sakemm isir ordni ohra mill-istess Qorti li tkun hargitu. Il-konsegwenza ta' trasgressjoni ta' tali ordni hu li tigi dikjarata nulla u bla effett it-transazzjoni li tmur kontra l-ordni (ara artikolu 6 tal-Kap. 373). L-ordni kienet cara u kienet tolqot lil Joseph Vella personalment milli jiddisponi minn gidu. Zgur li bl-iskrittura tal-15 ta' Settembru 2010 hu kien qed jiddisponi mill-ishma li kellu fis-socjeta Fortudol Limited jew l-interess li kellu fiha. Dan ma setghax jaghmlu u l-parti l-ohra ghandha kull dritt tqis li tali kontrattazzjoni ma kellhiex tibqa' issehh. Il-kontrattazzjoni kienet affetta minn att ipprojbit li kien jorbot lil terzi wkoll skond l-artikolu 5 tal-Kap. 373 u ghalhekk ma seta jkollha ebda effettivita. Hu minnu li din l-iskrittura ta' trasferiment giet rexissa mill-istess Joseph Vella u l-konvenuti Norman u Philip Zammit. Tali rexissjoni pero xorta ma kinitx ser tbiddel il-fatt li ab initio l-iskrittura ma setghax ikollha validita ghax tmur kontra l-ordni tal-Qorti u ghalhekk it-talba ghad-danni tal-atturi naxxenti mill-iskrittura ta' Settembru 2010 hi ghal kollox infondata fid-dritt ghax ebda talba ghad-danni ma tista'

> tinsorgi minn att ipprojbit u bla effett ab initio minhabba l-projbizzjoni imposta mill-Qorti u dan apparti mill-konsiderazzjoniet maghmula rigward tali talba aktar il-fuq f'din is-sentenza.
>
> Il-Qorti tirrileva illi t-tieni skrittura ma saritx a favur ta' Joseph Vella personalment izda a beneficcju tas-socjeta Fortudol. Pero din il-Qorti hi tal-fehma illi tali skrittura saret b'effett dirett tal-iskrittura ta' Settembru 2010. Fil-fatt l-ewwel parti tal-iskrittura hi r-rexissjoni tal-iskrittura ta' Settembru 2010 minhabba l-inadempjenza tal-konvenuti Zammit cioe li dawn ma hallsux is-somma miftehma fl-iskrittrua ta' Settembru 2010 fejn il-kreditur kien Joseph Vella. Ma hux specifikat ghaliex minflok, il-konvenuti Zammit kienu qed jiddikjaraw ruhhom debituri ta' Fortudol Limited ghal €150,000 izda hu wisq verosimili li tali hlas kien intiz bhala danni jew rikompens sabiex Joseph Vella jaccetta r-rexissjoni tal-ftehim li sar f'Settembru 2010 mal-konvenuti li ma jibqghux obbligati ghal hlas ta' €150,000 skond l-imsemmi ftehim. Hu minnu illi l-hlas kellu jsir lil Fortudol Limited izda ma hemm xejn x'josta li l-kreditur, li fl-ewwel skrittura ta' Settembru 2010 u fl-ewwel parti tat-tieni skrittura tal-2011, kien Joseph Vella li jistipula li l-hlas li wara kollox kien dovut lilu bhala kreditur isir lil terz, f'dan il-kaz Fortudol Limited, kumpanija li fiha Joseph Vella jidher li kien il-propjetarju minn dak li qal a fol. 187 fl-ahhar paragrafu tax-xiehda tieghu tal-25 ta' Novembru 2014 fil-process 1009/2001 fejn jghid li Norman Zammit ried jixtri l-kumpanija ghat-tifel tieghu. Joseph Vella ghalhekk kien qed ibiegh dak kollu li kellha l-kumpanija u dan ma setghax jaghmlu jekk ma kellux il-kontroll shih fuq l-ishma tal-istess kumpanija.
>
> Tali hlas kien qed isir b'konsegwenza diretta ta' ftehim li minnu nnifsu hu milqut b'nullita u billi l-ftehim ta' Jannar kien intimament konness u dipendenti ghal dak li sehh mill-iskrittura u ftehim ta' Settembru 2010 u ghandu jitqies bhala konsegwenzjali ghar-rexissjoni tal-ewwel ftehim, hu wkoll hu affett mill-istess projbizzjoni u kwindi nullita li kienet tolqot l-istess ftehim li sar dejjem ma' Joseph Vella. Iz-zewg skritturi ma jistghux jitqiesu distinti minn xulxin u indipendenti b'mod li l-iskrittura ta' Jannar 2010 tinghata hajja ta' kreditu indipendenti meta dak li wassal ghal tali ftehim kien ftehim iehor antecedenti u illegali liema ftehim illegali kien il-bazi unika li wassal ghat-tieni ftehim. Ghalhekk l-eccezzjoni tal-konvenuti hi ben fondata u dan tenut ukoll kont tal-fatt illi l-konvenuti xehdu li saru jafu biss bil-freezing order f'dawn il-proceduri u mhux qabel. Il-Qorti tqis li l-fatt li l-freezing order tnehha fis-27 ta' Mejju 2013 (ara Dok RB3 fol. 111 tal-process) ma ser ibiddel xejn mill-konsiderazzjoni maghmula mill-Qorti ghal dak li sehh qabel."

Dik is-sentenza ghandha effett dirett fuq din il-kawza. L-ewwel talba attrici hi li l-iskritturi ta' Settembru 2010 u Jannar 2011 huma nulli ghax kellhom kawza illecita, naxxenti skond il-premessi f'din il-kawza mill-freezing order vigenti kontra Joseph Vella meta saru l-iskritturi.

Il-mertu f'din il-kawza bazat fuq il-premessa hawn fuq msemmija hi ormai deciza u saret gudikat bejn il-partijiet bis-sentenza ta' din il-Qorti tal-15 ta' Gunju 2016 u ghalhekk l-ewwel talba attrici ghandha tintlaqa' u ma hemmx lok ghalhekk li tigi kunsidrata t-talba l-ohra, senjatament li l-kunsens tal-attruri gie karpit b'qerq billi tali talba kienet tigi kunsidrata biss kieku l-iskrittura giet dikjarata valida ghax mhix bazata fuq kawza illecita.

Eccezzjonijiet tal-konvenuti

Apparti l-eccezzjonijiet fil-mertu tal-azzjoni ezawriti bl-akkoljiment tat-talba attrici minhabba n-nullita tal-istess skritturi, il-konvenuti eccepew illi l-azzjoni hi irritwali ghax hemm zewg azzjonijiet f'wahda cioe nullita minhabba kawza illecita u nullita minhabba qerq. Il-Qorti ma tara xejn irritwali b'dawn it-talbiet, wahda subordinata ghall-ohra. Il-fatt li ftehim ma jitqies illecitu kif mitlub mill-parti allegatament lesa ma jfissirx li ma setghetx giet ingannata jekk il-ftehim jigi dikjarat validu. In kwantu ghall-eccezzjoni tal-preskrizzjoni a bazi tal-artikolu 1222, din l-eccezzjoni hi maghmula a bazi tat-tieni talba attrici dwar l-allegat qerq li sofrew l-atturi fil-konfront tal-konvenuti. Billi l-Qorti ddikjarat illi l-iskritturi huma nulli minhabba kawza illecita, allura ma hemmx lok li jigi kunsidrat l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni fil-konfront ta' talba dwar kunsens karpit b'qerq li kienet tigi mistharrga biss kieku din il-Qorti ma sabitx il-ftehim fih innifsu null minhabba l-illegalita tal-iskritturi mertu tal-kawza.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti qed tilqa' l-ewwel talba attrici u tiddikjara li l-iskritturi datati 15 ta' Settembru 2010 u 29 ta' Jannar 2011 bhala nulli u minghajr effett minhabba kawza illecita, bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.
Imhallef

Anne Xuereb
Deputat Registratur